

første Dag til denne Dag gaaet ud paa at berolige, at henstille til den alvorligste Overvejelse, at man i denne Sag ikke skulde gøre alvorlige Skridt. Det er maaske i denne Forbindelse, saa skarpt som det ærede Medlem har tilladt sig at stille sig overfor mig, maaske ikke ganske uberegtiget, at jeg tillader mig her at citere en Udtalelse i et af vore ledende Handelsblade, i hvilket der staar omtrent saaledes: „Naar vi her i Landet i Modsætning til andre Lande har faaet Tid til at overveje denne Sag og tage Stilling til den i Ro, saa skyldes det først og fremmest Handelsministerens Virksomhed.“ Denne Udtalelse, som er fremkommet i vel nok vort mest fremtrædende Handelsblad, tror jeg paa Forhaand at turde garantere vil blive tiltraadt af dem, som overhovedet har haft med den Sag at gøre.

Det, der nu er foreslaaet, er, som det gentagne Gange er understreget af Justitsministeren, et almindeligt udenlandsk Moratorium, som vi ikke kan undvære i dette Øjeblik, men som vi kan bestræbe os for, naar det til sin Tid udløber, at finde Veje til efterhaanden at ophæve og overflødiggøre. Men dernæst er der en Bestemmelse om den indenlandske Gæld, som ikke med Rette kan betegnes som et Moratorium i samme Forstand som de Bestemmelser, der gælder for den udenlandske Gæld. Det er det, Justitsministeren og jeg gentagende har understreget som den store og afgørende Forskel, at den, der skal have Henstand for en indenlandsk Gæld, skal i det mindste være sagsøgt for denne Gæld. Det er en Forskel saa afgørende, at jeg har den Opfattelse, at selv de Provins-handelsforeninger, som det ærede Medlem saa stærkt har ført i Marken mod mig, vil erkende, at det ikke er et Moratorium, og at Lovforslaget i Virkeligheden slet ikke staar i Modstrid med de Erklæringer, de har afgivet, hvori de fraraader et almindeligt indenlandsk Moratorium. Det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) gør sig med Hensyn til Handelsforeningerne skyldig i et lignende Misbrug af disse Udtalelser som af Nationalbankens. Den Omstændighed, at Handelsforeningerne fraraader et indenlandsk Moratorium, kan ikke anføres mod dette Lovforslag. Jeg erkender, at

fra en af Handelsforeningerne fremkommer Dagen efter Lovforslagets Fremkomst en Protest mod Affattelsen af dette Lovforslag. Men som det ærede Medlem vil se, naar han gennemlæser det, gælder denne Protest Lovforslagets rent praktiske Affattelse. Man mener, det er upraktisk, at Domstolene skal give Henstand. Men det er en teknisk Indvending mod Lovforslaget, som slet ikke kommer dets Tanke ved, thi Lovforslagets Tanke er den, at naar vi giver et udenlandsk Moratorium, er dog det mindste vi i den Forbindelse kan indrømme indenlandske Debitorer den Humanitetsforanstaltning, som det er at give dem en Henstand ved Domstolene, naar det viser sig, at de ikke kan betale, og at den Omstændighed, at de ikke kan betale, refererer sig til de foreliggende overordentlige Forhold. Det er en Kreditor-Grusomhed, eller hvad skal jeg sige, som overrasker mig i allerhøjeste Grad — jeg forstaar ikke, hvad det egentlig er, det ærede Medlem vil have gjort ved de Folk, som ikke kan betale, og som oven i Købet har den Undskyldning, at deres Betalingsvanskelighed stammer fra de foreliggende overordentlige Forhold. En Kreditor kan blive nødsaget til at forfølge sin Debitor endogsaa i større Omfang, end det stemmer med hans eget Temperament, det kan ligge i hans eget Forhold, at han bliver nødt til det. Den Omstændighed, at Debitor, der bliver haardt forfulgt, under disse Omstændigheder ikke bliver tvunget til straks at opgive sit Bo til Konkursbehandling, synes jeg virkelig ikke, det ærede Medlem kan have noget at indvende imod, og jeg holder mig ganske overbevist om, at hvis denne Sag kom til Drøftelse indenfor de Provins-handelsforeninger, det ærede Medlem er saa stolt af i denne Forbindelse, vil de Tanker, her er fremsatte af Regeringen, vinde fuld Tilslutning hos Provinsens handlende. Det er meget godt at sige, at disse Organisationer repræsenterer 80 Handelsforeninger, men det ærede Medlem ved meget godt, at denne Sag ikke har været til Forhandling i disse Handelsforeninger, men at 2 Herrer, som under normale Forhold repræsenterer dem, har tilladt sig at afgive saadanne Erklæringer som dem, her er afgivne, paa disse